

РепубликаСрбия

МИНИСТЕРСТВО НА ПРОСВЕТАТА, НАУКАТА И ТЕХНОЛОГИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ
ИНСТИТУТ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО

ЗА ИЗПИТА СЛЕД ЗАВЪРШЕНО ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Учебна 2018/2019. година

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

НАСОКИ ЗА РАБОТА

- Тестът, който трябва да решиш има **20** задачи. За работа са предвидени **120** минути.
- Всяка задача внимателно прочети, помисли какво изисква задачата и за начина по който трябва да я решаващ (закръгляване, свързване, подчертаване, дописване и др.)
- Пиши четливо на български език, старайки се отговорите ти да бъдат разбираеми, а същевременно граматически и правописно точни.
- По време решаване на задачите, в които трябва нещо да допишеш, винаги използвай пълните названия.
- Тестът реши с химикалка (по време на работа можеш да използваш молив и гумичка).
- Отговорите, написани с химикалка, не трябва да се зачеркват и поправят.
- Не се признава отговор написан само с молив.
- Не пиши нищо на тази и последната страница, както и в квадрата, който се намира от дясно на задачата.
- Ако приключиш по-рано, предай теста и тихо излезни.

Желаем ти много успех на изпита!

1. Прочетете следния текст и определете вида му:

И тъжното зимно време също беше замислено. По небето тежко и бавно лазеха и се разпокъсваха дебели, дрипави, влажни и мрачни зимни облаци, над които прозираха късове от също тъй замислено и студено синьо небе. По полето лъщяха големи локви, мътни, студени и оцъкдени като мъртвешки очи.

Даденият текст е :

- а) повествование;
- б) разсъждение;
- в) описание;
- г) съобщение.

2. В следния текст подчертайте двете изречения, съдържащи най-важната информация:

Вокално-театралната група «Таласъмче» включва деца на възраст от 5 до 11 години. Създава я през 1992 година композиторът и диригент Димитър Костанцалиев, който е и неин ръководител. Репертоарът на формацията се състои от песни, текстът и мелодията на някои от които са от самите деца. През 1997 година малките изпълнители правят турне в Турция, а през 1998 година - в Полша.

3. Прочете внимателно следните изречения и възстановете последователността им, като напишете пред тях подходящите числа (1, 2 или 3).

___ -Какво повече от това?- рече Благолажът спокойно.

___ Унесени от приказката, другарите му дадоха знак да мълчи.

___ -После? - пламенно настоя Лазо.

4. Определете стила на следния текст:

Рила планина е в сърцето на Балканския полуостров. Тя се простира от Самоковското поле на север до македонската река Бистрица на юг и от Кочериновската долина до дълбокия пролом на Черни Искър и купена на Мусала на изток.

Отбележете буквата пред правилния отговор.

- а) официално-делови;
- б) художествен;
- в) публицистичен;
- г) научен;

5. Посочете реда, в който има само сложни думи.

- а) небосвод, шепот, реализъм;
- б) черноглед, километър, полустипшия;
- в) стоножка, река, поле;
- г) гора, двуколка, двубой;

6. Коя дума не е сродна с останалите?

- а) светило
- б) светлина
- в) светец
- г) светя

7. Какво изразява изречението?

Каква нужда имаше да лъжете и двамата?

- а) съвет
- б) размисъл
- в) укор
- г) съмнение

8. Свържете изразите от лявата колонка с подходящите изрази от дясната.

1. без късмет е	а) с черен повой е повиван
2. скъперник	б) от нищо нещо прави
3. майстор	в) печен на мокра слама
4. опитен	г) стотинката на две дели

9. Напишете резюме на следния текст в три изречения така, че в него да намерите най-важните идеи.

Романът „Под игото“ е най-популярното произведение на Иван Вазов, станало представително и за българската литература. Вече близо век това е любимата книга на всички български поколения, чрез нея всяко българче запопчва да диша въздуха на България.. „Под игото“ е книга създадена в горчиво изгнание, в което болката, носталгията и страданието са се превръщали в неугасващата светлина на словото. Героите на тази творба са най-съкровената галерия от национални типове. Всички българи знаят Бойчо Огнянов и Рада, Боримечката, Колчо слепеца, чорбаджи Марко и кака Гинка, предателя Стефчов и лудия Мунчо.

10. Напишете необходимите препинателни знаци.

Иване стига спа

Проф Димитров живее на ул Христо Ботев

Колко е часът

Ох че ме заболя главата

11. Подчертайте ударените срички в думите:

молитва

моля

сестро

водач

полет

земя

прибор

слънце

12. Напишете формата за женски род на прилагателните имена:

есенен

бавен

невинен

беден

13. На кой ред има сложно съставно с подчинено обстоятелствено изречение?

- а) Който е на младини работил, на старини почива.
- б) Тя се зарадва, както от дълго време не беше се радвала.
- в) В него живееше друг човек, който го съвсем отдалечаваше от нас.
- г) Тя дочуваше, че по кръчмите и кафенетата го ругаели.

14. Кое изречение съдържа обстоятелствено пояснение?

- а) Гордо закричи.
- б) Тя се втурна запъхтяна.
- в) Той пристигна усмихнат.
- г) Ирена тръгна притеснена.

15. На линията под всеки откъс напишете дали е повествование, описание, диалог, монолог.

- 1) Зад сините планини на изток, из едно море от светлина и слава, се показваше пламналото лице на майското слънце и събуденото зелено поле широко и весело се къпеше в лъчите му и празнуваше. _____
- 2) ...Ние сме човеци, ние сме българи, ние изгълнихме нашата света длъжност към отечество. Нищо повече. Какво ни трябва друго? Пари ли ? Пари не щем. За пари не сме проливали кръвта си, защото е по-скъпа от всичките пари на влашките богаташи. Ще се бием за свободата на България! _____
- 3) Дърварят се качил на магаренцето си и се върнал дома празен. Изтичал право на полога на кокошката, и що да види - тя била снесла голямо златно яйце. Оттогава всеки ден тя му снасяла по едно. Той събрал няколко и ги отнесъл на златар да ги продаде.

- 4) - Чичо Петре, искам да стана търговец.
- Добре си намислил, чичовото, но трябва най-напред да чиракуваш.
- Търговията не е занаят, чичо, та да се учи човек. Ще купувам по-евтино, а ще продавам по-скъпо - тъй печелят търговците. _____

16. Разделете на срички следните думи:

- върба - _____
- приказка - _____
- стомна - _____
- Пенчо - _____
- клетка - _____
- предвидлив - _____

17. Прочетете откъса и отговорете на въпросите.

„- Благодаря, много ви благодаря - каза той.

- Надявам се, че ще ви станат - рече тя.

- Те са на мъжа ми, но не му трябват.

- Къде е вашият мъж? - попита той.

- В града... той е чиновник.

Пленникът я погледна насмешливо и тя остана с впечатлението, че схвана лъжата”.

- Вие защо стоите сама? Нямате ли деца?

- Не - каза тя, - нямам деца.

Той размахваше леко ботушите в ръката си и внимателно я гледаше с големите си очи.”

От кое произведение е взет откъса? _____

Автор на произведението е: _____

Към кой литературен вид принадлежи произведението? _____

18. В изречението от разказа „Косачи“ на Елин Пелин:

„Земята отвори страстните си гърди и замря в наслада.” има:

а) сравнение;

б) олицетворение;

в) хипербола;

г) градация.

19. Най -точното описание за „История славянобългарска” е:

- а) героически епос
- б) възрожденски роман
- в) историческа проза
- г) фолклорен текст

20. Определете значението на подчертаните думи в следното изречение:

...С тежки, навъсени лица и със стиснати устни се шураха между тях селяните и когато някой от тях познаеше своя Сивчо или Белчо, чуваше се пронизлив женски плач, който нареждаше като на мъртвец и високо кълнеше виновниците за това.

навъсени - _____

пронизлив - _____